Življenje na naši vasi

Nova gospodarska prečnica na Kozjanskem

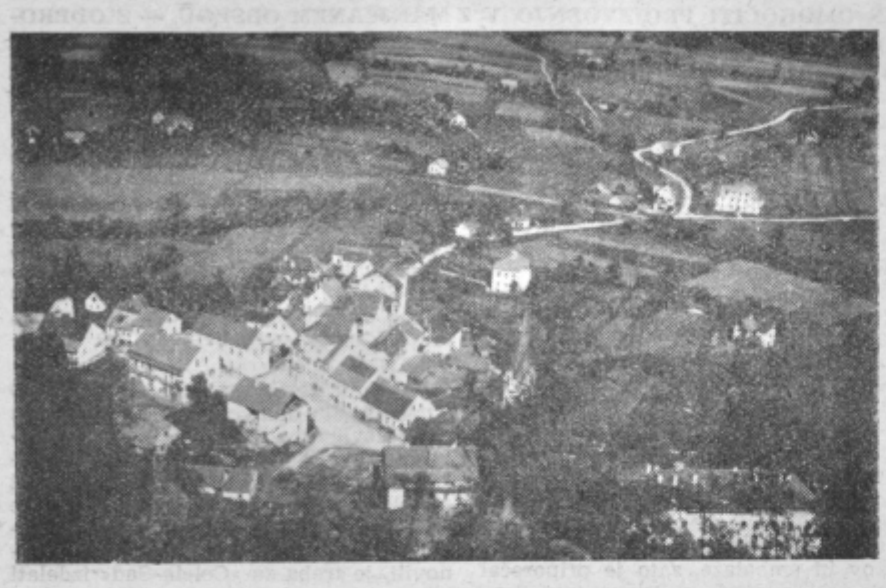

Kozje — središče Kozjanskega

Pred 25 leti so trasirali cesto Lesično—Golobinjek, ki bi naj povezala zahodno Kozjansko z okolišem Rogaške Slatine in delom Hrvaškega Zagorja. Pričeli so jo graditi hkrati od obeh strani in so hkrati tudi na obeh koncih prenehali. Takšnih repov je bilo več, saj jih imamo samo v občini Kozje nekaj. Tako je bil odcepek od glavne ceste Kozje—Buče na Zeče zgrajen komaj v dolžini pičlega kilometra, potem imamo kratek rep iz Ledinšce proti naselju Bistrica in tudi iz Bistrice ob Sotli so pričeli graditi cesto, da bi jo izpeljali ob strugi Bistrice do Podsrede in se tako izognili velikemu klancu v Skopečnem. Toda dela so kmalu ustavili. Povsod so odločevale takratne strankarske prilike.

Na cesti Lesično—Golobinjek manjka le še 1200 metrov vmesne proge od Dobležič do državne drevesnice v Virštanju in pa popravilo cestišča pri Dobležičah, ki ga je plazovje hudo zmrcvarilo. Obsotelsko železnico so pričeli od posavske strani graditi in pravijo, da bo prihodnje leto zgrajena tudi po naši strani Sotle. Promet iz teh krajev se bo nagibal v znatni meri na novo železniško postajo, ki bo prebivalcem ob novi cesti najbližja.

Ljudje so pozdravili sklep odločujočih, da bo letos na vrsti dograditev te kratke vmesne proge, ki bo končno povezala kot gospodarska prečnica in bližnjica obe cesti Šentjur—Planina—Kozje in Kozje—Mestinje. Veseli bodo tega vinogradniki in sadjarji, prav tako pa tista plast naših malih posestnikov, ki je hvaležna za vsak priložnostni zaslužek, da si izboljša svoje življenjske pogoje.

V ŠENTJURJU RAZMIŠLJAJO O PREUSMERITVI PROIZVODNJE

Tovarna poljedelskih strojev v Šentjurju sedaj proizvaja pretežno mlatilnice in druge stroje, ki sicer ne gredo v denar. Letošnjo proizvodnjo, sicer imajo prodano in to preko pogodb s trgovskimi podjetji. Razumljivo pa jih skrbi, kaj bo prihodnje leto. Že sedaj skušajo izdelati prototipe nekaterih novih izdelkov. Med prvimi sta univerzalni čistilec za deteljno seme, druga pa je naprava za sušenje sena. Računajo, da bosta oba nova izdelka šla v prodajo.

Poleg tega pa so v tovarni pričeli resno razmišljati o možnostih preusmeritve proizvodnje od kmetijskih strojev na druge predmete. To naj bi bili najrazličnejši predmeti kovinske galanterije, predvsem iz aluminija in drugih lahkih kovin. Računajo, da bi se takšni izdelki dobro prodajali, saj je za njimi precejšnje povpraševanje. Obstoja pa tudi možnost izvoza v tujino, kjer so takšni izdelki precej iskani.

Preusmeritev ne bi bila izvedena še letos, pač pa šele prihodnje leto, ker mora za letošnje leto tovarna zagotoviti še pogodbene obveznosti. S pripravami pa morajo seveda pričeti že sedaj in se tudi odločiti, kakšne predmete kovinske galanterije bi izdelovali.

(t)

KAKŠNA BO LETINA V OKOLICI SLOV. KONJIC?

Žetev belih žit v okolici Slov. Konjic je že večjidel končana. Vsled slabega vemena se je nekoliko zakasnila, saj so žita v glavnem začela zoreti šele sredi julija ob nastopu sončnega in toplega vremena. Ponekod so pričeli tudi že z mlačvijo. Visok donos pričakujejo pri konjiškem kmetijskem gospodarstvu, zlasti tam, kjer so uporabili umetna gnojila, je pšenica zelo dobro pokazala. Mlačev žita opravljajo sedaj večinoma povsod že z motornimi mlatilnicami. Te prodirajo tudi že v pohorske vasi in je le še redek primer, da bi mlatili s cepci ali pa z mlatilnicami na ročni pogon.

Takoj za žetvijo pa so na polju nastopila druga dela kot n. pr. setev ajde in repe, pletev korenja itd. Koruza in krompir tudi zaenkrat še kar dobro kažeta, o pridelku teh kultur pa je zaenkrat še prezgodaj govoriti. Sadja bo letos precej manj od lanskega leta, izgleda pa, da ga bo za domače potrebe kar dosti, tu in tam pa še za prodajo, posebno tam, kjer drevje pravilno negujejo. Podobno je tudi z vinogradi, ki kažejo na nekaterih mestih kar dobro letino. Seveda se še marsikje poznajo posledice slane preteklih let v pomladanskih mesecih. Večjo škodo pa je napravila toča v okolici Žič in Špitaliča, zato so prebivalci vasi Špitalič dali svoje posevke in vinograde kolektivno zavarovati preko kmetijske zadruge pri DOZ. Lansko leto so na ta račun dobili precejšno odškodnino, zato jih letos spomladi k temu ni bilo potrebno siliti.

VZGOJA LOVSKEGA NARAŠČAJA

Novi republiški lovski zakon, ki je bil uveljavljen leta 1954, prepušča lovišča lovskim organizacijam, da jih same upravljajo. Nalaga jim poleg mnogih drugih tudi to dolžnost, da skrbijo za izšolan lovski naraščaj.

V ta namen se vršijo pri lovskih družinah predavanja; dvakrat na leto pa morajo mladi lovci stopiti pred izpitno komisijo, da pokažejo svoje znanje in sposobnost, da morejo še nadalje ostati člani zelene bratovščine.

Lovski zakon zahteva namreč, da vsak naraščajnik v dveh letih napravi lovski izpit; kdor ga ne napravi, mora biti izbrisan iz lovske družine.

Mnogokrat lahko slišite od nepoučenih, kaj naj bo lovec pred izpitno komisijo vprašan? Saj zadostuje, da zna dobro streljati in da ima na lovu srečo, da izsledi divjad. Kdor tako misli, ne ve, da je tudi lov važna gospodarska panoga, ki jo lovci gojijo kolektivno; ne zato, da bi se naslajali ob uničevanju divjadi, ampak da jo gojijo in skrbijo za njen obstoj.

Kdor pa hoče na ta način izvajati lov, mora biti v lovskih vedah tudi primerno izobražen; in teh ved ni malo!

Da bodo mladi lovci, ki so napravili lovski izpit, uživali večje spoštovanje, naj naštejemo nekaj teh poglavij: zgodovina lovstva, lovski zakon, o nošenju orožja, gojitev divjadi, lovski psi, točno poznanje lovskega orožja, municije in učinka orožja, živalovlje, bolezni, lovske šege in navade, varstvo narave itd. Kdor zadovoljivo odgovori na približno 15 vprašanj, ki mu jih iz predpisane tvarine stavi izpitna komisija, mora že nekaj znati. Od takega lovca lahko pričakujemo tudi primerno srčno kulturo.

Lovski izpiti so bili junija pred izpitno komisijo Okrajne lovske zveze v Celju. Od 72 kandidatov je izpit uspešno opravilo 58, t. j. 80 %. Od 14 padlih kandidatov, ki lahko ponovno delajo izpit v naslednjem roku, imajo 4 popravni izpit.

Kandidatom, ki so izpit napravili, je izpitna komisija priporočala, da se še nadalje lovsko strokovno izobražujejo.

Zadnji čas je ugotoviti zadovoljivo dejstvo, da dobiva zelena bratovščina vedno več mladega in izkušenega naraščaja.

Predavateljska kriza na Vajenski šoli raznih strok v Celju

Po reorganizaciji strokovnega šolstva prva leta po osvoboditvi so bile v nekaterih mestih in večjih industrijskih središčih ustanovljene tako imenovane trimesečne periodične vajenske šole za posamezne stroke: kovinarsko, lesno, oblačilno, elektromehanično, gradbeno itd. To pa iz razloga, ker v mnogih krajih ni bilo pogojev za ustanovitev vajenske šole, največ pa zaradi pomanjkanja učiteljev strokovnega pouka. Poleg celoletne vajenske šole raznih strok I. na Ljubljanski cesti, kjer so učenci ločeni po strokah v posameznih oddelkih za mesto Celje in bližnjo okolico, smo v Celju na Dečkovi cesti ustanovili trimesečno periodično šolo največ za dve do tri stroke. Nekaj let sem so semkaj zahajali vajenci iz raznih krajev Slovenije, in sicer iz kovinarske in oblačilne stroke. V vsakem tromesečju se zbere tukaj nad 100 vajencev, ki po tromesečnem tečaju s celodnevnim poukom v treh letih absolvirajo vajensko šolo. Zato se imenuje periodična šola.

Letos je bila izvedena nova razmestitev teh šol, ki stopi v veljavo meseca septembra. Za vajence oblačilne stroke je določeno Vrhpolje na Primorskem. Na celjski periodični vajenski šoli pa se bodo odslej zbirali samo vajenci kovinarske stroke: kovači, ključavničarji, kleparji, strugarji, urarji. in zlatarji. Ker je prijavljenih že veliko število, bo imela 5 oddelkov. Več kot nekaj nad 100 jih pa njen internat ne more sprejeti.

V vsakem izmed petih oddelkov bo tedensko 42 ur pouka in poleg splošnih še 28 strokovnih predmetov. Za strokovni pouk v kovinarski stroki pa nima šola nobenega stalnega predavatelja. Vsi predavatelji razen dveh za splošno izbraževalne predmete (slovenščina, računstvo, zemljepis, zgodovina itd.) so honorarni. Le-ti, zlasti strokovni, so odvisni od svojih podjetij in poučujejo iz njihove uvidevnosti le po nekaj ur. Iz tega razloga bo jeseni mnogo ur strokovnega pouka nezasedenih. Celjska vajenska periodična šola bi potrebovala najmanj dva stalna predavatelja za strokovne predmete. Za prvo silo bi si pomagali vsaj z enim. Če ta kriza ne bo rešena do jeseni, bo treba nekatere oddelke ukiniti.

Ker bodo na tej šoli odslej zbrani samo kovinarji, se bo dosedanja Vajenska šola raznih strok II preimenovala v Vajensko šolo za kovinarsko stroko v Celju.

POPRAVEK

V slavnostni številki ob Dnevu vstaje slovenskega ljudstva in občinskem prazniku Celja se nam je v poročilih o proslavah vrinila neljuba pomota, ko smo pisali, da je ob komemoraciji ob grobu padlih herojev govoril predsednik občinskega odbora ZB tov. Loštrk, kar pa ne odgovarja resnici. Ob tej priliki je govoril podpredsednik Občinskega odbora v Celju dr. Janez Lovšin.

Poleg tega moramo pripomniti, da smo v poročilu nehote pozabili omeniti med prireditelji koncerta v mestnem parku tudi moški komorni zbor, ki je poleg »Svobodašev« sodeloval pri tem slavnostnem programu.

RAZPIS

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR CELJE
razpisuje več mest
ZA POKLICNO GASILSKO SLUŽBO V CELJU

Pogoji:
1. da je odslužil obvezni vojaški rok;
2. da ni star nad 30 let;
3. da ima najmanj 2 razreda gimnazije ali druge srednje šole, da je izučen iz gradbene, strojne, električne, oblačilne ali kemične stroke;
4. da je telesno in duševno zdrav za opravljanje gasilske službe;
5. da ni bil kaznovan oziroma ni v preiskavi.

Plača po uredbi o državnih uslužbencih. Pravilno opremljene prošnje je treba vložiti do 30. avgusta 1956 pri Tajništvu za notranje zadeve, soba štev. 64.

Tajnik:
Gorenjak Ludvik

PISMA UREDNIŠTVU

Resnica o članku »HUDE BITKE NA KOZJANSKEM«

Tovariš urednik!

V Vašem časopisu z dne 13. julija 1956 sem prečital članek pod gornjim naslovom, ki ga je napisal J. K.

Sam članek ne zasluži pozornosti, da bi moral nanj odgovarjati, ker ne odgovarja povsem resnici. Gotovo ne vsebuje tistega, kar bi naj nudil članek takšnega značaja v časopisu.

Vsak udeleženec teh vežb, ki bi prečital članek in ki bi bil obenem seznanjen s celotno situacijo vežbe, bi se moral vprašati, ali je bil pisec članka sam sploh prisoten pri vežbi. Še bolj važno je, ali je bil prisoten pri analizi vežbe, ki jo je pripravilo vodstvo. Ker če je imel pregled poteka vežbe (kar je moral imeti, če si je zadal tako nalogo), če je bil seznanjen z odločitvijo ene in druge strani (kar bi spet moral biti, če se je lotil takšnega dela) in posebno, če je bil prisoten pri analizi vežbe, ki jo je imelo vodstvo, ki je tudi edino poklicano, da daje ocene obeh strani in vežbe kot celote, tedaj ne bi mogel dati takšnih samovoljnih zaključkov, v katerih pogrešamo resnice in dopisnikove zavesti.

Vsak objektivni opazovalec in udeleženec vežbe je lahko, ko je prečital ta članek, prišel do zaključka, da je nekdo napisal kaj takega samo zaradi tega, ker ni poznal situacije, ali pa zaradi tega, ker je bežal od resnice, od stvarnosti in je bil v določenem smislu pristranski in zelo neobjektiven.

Ni nam znano, iz katerih virov je črpal podatke za konstatacije, da so bili rdeči pred strašno alternativo: predati se ali prebijati iz obroča, da se je komandant rdečih odločil, da preda celo svojo edinico, da je bil pri tem sam ujet, da je bil na Mrzlem Polju »zajet« ves bataljon in druge izmišljene misli.

V vsem tem ni niti trohlice resnice in bilo bi odveč dokazovati netočnost teh konstatacij. Samo eno vprašanje bi postavil dopisniku J. K.: ali ste bili pri analizi, ali ste opazili izraze polnega priznanja vojakom in starešinam, ki so jih dobili od vodstva vežbe, priznanje za njihovo upornost, spretnost v poveljevanju, primerno disciplino in skrajne fizične napore in to po pohodu 70 km itd.

Ali ne bi bilo bolje in bolj koristno, da bi napisali dejansko resnico in prikazali objektivno stanje? Čemu senzacionalno pisanje, da je bil komandant rdečih ob 11. uri ujet, ko je vendar znano, da je poveljeval svojim edinicam vse do konca vežbe? Vprašujem se, kje je tu zavest dopisnika in kje je njegova morala?

No, brez dvoma, je kljub napadu dopisnika na udeležence vežba uspela in ji ne jemlje njene veličine. Tako z ene kakor z druge strani je bila vežba dobra, kar je potrdilo tudi vodstvo, ki je dalo popolno priznanje starešinam in vojakom za vzdržljivost, disciplino itd.

Ni cilj tega mojega pisanja, da analiziram situacijo na vežbi. Želel sem le, da na ta način demantiram netočnosti, ki so bile v članku. Upam, da bo pisec članka uvidel v kakšno zablodo je padel. To bo zanj najbolj koristno, saj mu bo v opomin, kako se ne sme delati.

KAKO REŠUJEJO V CELJU STANOVANJSKE PROBLEME

V vseh naših mestih je še vedno pereče stanovanjsko vprašanje, ki je v Celju še bolj kritično, ker ga rešujejo na tak način, da je vredno javne graje. Vsak, ki bi rad dobil stanovanje, se najprej obrne s prošnjo na stanovanjsko upravo. Vendar lahko iz izkušnje potrdim, da je prošnja največkrat zaman, saj lahko hodiš spraševat, kdaj bo rešena, brez upanja. Tako se ti godi, če nimaš poznanstva. Na stanovanjskem uradu ne upoštevajo zakona o zaščiti matere in otroka in podobno. Odpravijo te s tolažbo in obljubami »bodite brez skrbi. Stanovanje dobite pred porodom, ker vem, da ste potrebni,« samo da se te za nekaj časa znebijo.

Zavedam se, da je stanovanjska stiska velika, ne morem pa se vživeti v položaj, v katerem sem trenutno. Stanujem v prizemnem prostoru, ki je služil nekdaj za skladišče. Prostor ima eno okno in je zelo vlažen, poleg tega pa se ne da ogrevati drugače kot z elektriko. Soba je tako majhna, da se ne da v njo namestiti celotna kuhinjska niti sobna oprema. Tu moram biti z otrokom, starim sedem tednov, ki bi moral biti v zdravem, toplem in suhem prostoru. Žena je hodila že leta 1955 vsak teden dvakrat na stanovanjsko upravo, da bi dobili stanovanje. Dobila bi ga naj pred porodom, kar so ji tudi stokrat obljubili. Tovariš Lah in Čebular sta moji ženi neštetokrat kazala prioritetni plan, kjer sem bil zapisan v prvi listi in celo podčrtan, za kar imam pričo. Ko je nalašč zato sestavljena komisija pričela z delom sem mislil, da bo moj problem končno rešen. Pa sem se krepko zmotil.

Bil sem primoran, da sem se obrnil s prošnjo na posamezne člane komisije. Tudi to ni nič pomagalo. Zato sem se obrnil do predsednika občine, tovariša Svetka, kateremu se lahko zahvalim za razumevanje in navodila, ki mi jih je dal. Povabil me je na prvo sejo komisije, kar imam pravico kot državljan, ker se le na tak način lahko najbolj pravično rešujejo najbolj kritični primeri. Komisija se je sestala, vendar jaz nisem bil o tem obveščen. To je zakrivil tovariš Jovan, ki je bil obveščen, kdaj bo komisija zasedala. Ko sem ga vprašal o tem, mi je odgovoril negativno, češ »ne vem, kdaj bo.« S temi dejanji so uslužbenci stanovanjskega urada pokazali, kako slabo pojmujejo pomen samoupravljanja, saj šef tega urada tovariš Presinger ostro poudarja, da nima nihče praviče prisostvovati njihovim sejam ter da on odloča in podpisuje odločbe. Za vse nepravilnosti pri njegovem delu pa bo odgovarjal on sam pred sodiščem. Te besede uporablja proti vsakomur, ki bi hotel pravilneje rešiti gotove situacije, kar je zelo žalostno. Zakaj potem še obstoja komisija in pa enakopravnost državljanov, ki je zajamčena v ustavi, če tega ne upoštevajo odgovorni ljudje.

Ko sem obšel že vse ljudi, sem prišel spet do komisije, kjer so mi pokazali prioritetni plan, iz katerega pa sem bil že izbrisan.

Imel sem priliko, da sem opazoval delitev stanovanj v novem bloku na Dečkovi cesti, ki je bil vseljiv 13. julija. Po seznamu upravičencev nisem našel nikogar, ki bi imel slabše stanovanje od mojega, razen primera, ko je prišel nekdo v Celje na novo službeno mesto. Po njihovi presoji je bil potreben stanovanja najbolj predsednik stanovanjske komisije.

Ker so trenutno ukinili vse novogradnje izven stanovanjske zadruge, je bilo več kot enostavno prilepiti na vrata stanovanjske uprave napis »Stanovanj ni.« Vse kaže, da na celjski stanovanjski upravi ne bomo dočakali pravičnih in pravilnih rešitev vse dotlej, dokler ne bodo odgovorni ljudje drugače reševali svojih uradnih dolžnosti.

Franc Šelih

BELI VOL — ČRVIVI VOL

Pretekli teden, 31. julija, sem se napotila po opravkih v Celje. Po končanem delu sem šla v gostilno k »Belemu volu« na pečenko. Vljudna natakarica me je postregla z veliko porcijo. Ko sem že nekaj časa jedla, zapazim črve, ki lezejo po krožniku. Bili so en centimeter dolgi. Imam sicer dober želodec, toda kaj takega res ne prenesem. Mislim, da tudi drugi ne. Kaj takega še res ne pomnim. Le kako se je spekla pečenka, če so ostali črvi živi? Menim, da je bila stara kak teden. To se mi je pripetilo že drugič. Prvič sem dobila pečena jetrca čisto krvava. Mislim, da moj primer ni edini. Kdo je upravnik te restavracije in kakšne so kuharice? In končno, kje je sanitarna inšpekcija?

Ni čudno, da je toliko bolnih ljudi, če se gode take stvari.

P. M.

POZIV

Po čl. 58 in 59 Uredbe o spremembah in dopolnitvah uredbe o plačah delavcev in uslužbencev gospodarskih organizacij, Uradni list FLRJ 54/54, pozivamo vse delavce in uslužbence, ki so bili v letu 1955 s podjetjem v delovnem razmerju, da v roku treh mesecev uveljavijo svojo pravico do deleža pri delitvi dobička.

Kdor se v tem roku ne bo prijavil, bo izgubil pravico do deleža pri delitvi.

KOVINSKO PODJETJE CELJE